

Výbor regionů - jeden z poradních orgánů EU

06.dubna 2004 Oldřich Vlasák

Jedná se o nejmladší instituci Evropské unie, která byla založena na základě Maastrické smlouvy v roce 1991 jako reprezentativní shromáždění, jehož posláním je zastupovat místní a regionální samosprávu v EU. První členové byli jmenováni Radou EU v roce 1994. Důvodem pro vznik tohoto výboru bylo jednak to, že více než 3/4 legislativy EU je implementováno na místní a regionální úrovni a druhým důvodem byla snaha o přiblížení dění a celého rozhodovacího procesu Evropské unie občanům prostřednictvím orgánů místní samosprávy. Výbor regionů (Committee of the Regions /CoR/) vznikl tedy na základě tlaku komunálních politiků jako konzultační orgán Evropské komise a Rady EU. Maastrická smlouva zavazuje tyto dva nejvyšší orgány EU konzultovat s tímto výborem všechny návrhy, které se týkají regionální a místní úrovně, a to hlavně v oblastech: ekonomická a sociální soudržnost, transevropská infrastruktura, zdraví, vzdělání a kultura .

Na základě Amsterodamské smlouvy byly v roce 1997 k výše zmíněným připojeny ještě následující oblasti: zaměstnanost, sociální politika, životní prostředí, profesní vzdělávání a doprava. Nutno podotknout, že Rada EU a Komise ke stanoviskům Výboru regionů opravdu přihlíží, nejsou však pro ně závazná.

Hlavními deklarovanými principy Výboru regionů jsou princip subsidiarity, proximity a partnerství. Výbor má 222 členů a stejný počet náhradníků, kteří jsou jmenováni na čtyřleté období na základě návrhu členských zemí. Členové musí být voleni zástupci místní či regionální samosprávy.

Na půdě Výboru regionů pracuje šest specializovaných komisí, které projednávají návrhy Evropské komise a zasílají svá stanoviska nejenom Evropské komisi, ale také Evropskému parlamentu a Radě. Plenární zasedání Výboru regionů se konají v Bruselu, a to pětkrát do roka. V čele Výboru stojí prezident a od posledního jednání Výboru regionů v Bruselu 11. a 12. února 2004 nahradil Sira Alberta Bora z Velké Británie nově zvolený prezident Peter Straub z Německé spolkové republiky.

V červenci 2000 byl vytvořen Společný konzultativní výbor Výboru regionů a ČR. Společný konzultativní výbor se skládal z osmi zástupců Výboru regionů a osmi zástupců Společného výboru pro spolupráci s Výborem regionů.

Přípravy vstupu ČR do EU vyústily po podpisu přístupových dohod v možnost oficiálně delegovat své zástupce do Výboru regionů. Do přístupu mají statut pozorovatelů.